

Stockholm den 8 juli 2025

R-2025/0873

Till Finansdepartementet

Fi2025/00837

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 8 april 2025 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian Uppgiftsskyldighet för vissa e-legitimationsföretag.

Sammanfattning

Advokatsamfundet har förståelse för de intressen och argument som ligger bakom förslagen i promemorian. Det finns emellertid vissa förhållanden som bör föranleda ytterligare överväganden och bedömningar, i enlighet med vad som påtalas nedan. Med hänsyn till dessa synpunkter kan Advokatsamfundet inte ställa sig bakom förslagen i dess nuvarande utformning i de delar som berörs nedan.

Synpunkter

Advokatsamfundet har förståelse för de intressen som ligger bakom förslagen i promemorian och som medger en utökad informationsskyldighet för vissa e-legitimationsföretag, i syfte att förebygga eller förhindra brott. Samtidigt vill Advokatsamfundet betona vikten av skydd mot betydande intrång i den personliga integriteten genom övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden, såsom anges i 2 kap. 6 § andra stycket RF. Rätten till skydd för den personliga integriteten följer även av artikel 8 i Europakonventionen. Även enligt artikel 7 i EU-stadgan har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer. Advokatsamfundet vill särskilt framhålla att en

utökad uppgiftsskyldighet ställer krav på att den personliga integriteten, så långt det är möjligt, värnas vid behandlingen av personuppgifter.

I sammanhanget noteras att förslaget innebär en utökad möjlighet till kartläggning och insyn i enskildas personliga förhållanden jämfört med vad som gäller idag. Detta eftersom e-legitimationsföretagen besitter fler uppgifter om enskildas förhållanden till finansiella företag i stort jämfört med enskilda finansiella företag. Således innebär förslaget ett större integritetsintrång jämfört med dagens reglering i rörelselagarna.

Enligt förslagen i promemorian gäller uppgiftsskyldigheten vid konkret misstanke om kvalificerad brottslighet med minst ett års fängelse i straffskalan, vilket är jämförbart med dagens tröskel för uppgiftsskyldighet hos de finansiella företagen.

Advokatsamfundet anser däremot att – givet graden av allvarligt integritetsintrång som förslaget innebär – kravet på uppgiftsskyldighet endast bör gälla vid mycket allvarlig brottslighet, där uppgifterna har tydlig relevans för brottets utredning och fastställande. Advokatsamfundet anser därför att lagstiftaren bör omvärdera vilken straffvärdetröskel som ska utlösa tillämpningen av rättsregeln.

Advokatsamfundet konstaterar vidare att det i promemorian har bedömts att förslagen är proportionerliga och för ändamålet nödvändiga, men saknar samtidigt en fullständig integritetsanalys (se Integritetsskyddsmyndighetens Vägledning för integritetsanalys i lagstiftningsarbete, dnr. IMY-2022-10835). Advokatsamfundet – som inte delar promemorians bedömning i behovs- och proportionalitetshänseende – anser att förslaget inte i tillräcklig omfattning beaktar kravet på uppgiftsminimering i artikel 5.1 c) i dataskyddsförordningen. Uppgiftsminimering ska bedömas utifrån den registrerades integritetsskydd. Promemorian föreslår att uppgiftsskyldigheten omfattar de uppgifter som finansiella företag typiskt sätt lämnar ut till myndigheterna när frågan riktas direkt dit idag. Advokatsamfundet anser att förslaget innehåller otydligheter i denna del, dels då de uppgifter som uppgiftsskyldigheten avser ("enskildas förhållanden till ett finansiellt företag") inte är tydligt definierade, dels då det ankommer på e-legitimationsföretaget att i det enskilda fallet avgöra vilka uppgifter som det finansiella företaget är skyldigt att lämna ut samt vid behov samråda med de finansiella företagen som uppgifterna avser. I detta avseende noteras att e-legitimationsföretag varken står under tillsyn eller har insyn i vilka typer av uppgifter som historiskt har lämnats ut av finansiella företag, att e-legitimationsföretagen i vissa avseenden endast behandlar uppgifterna som personuppgiftsbiträde samt att de

uppgifter som omfattas kan skilja sig åt mellan olika aktörer. För den enskilde blir det därmed i praktiken omöjligt att närmare kunna förutse vilka personuppgifter som kommer att behandlas, jämte när och varför detta sker. I vissa fall kan det inkludera lokaliseringsuppgifter, vilket därtill innebär ett större integritetsintrång.

I promemorian konstateras (se sid. 22, 23 och 25), att det kan behövas mer detaljerad reglering av hur uppgiftslämnandet ska ske. En sådan reglering bör enligt promemorian inte ske i lag, utan det bör i stället införas ett bemyndigande som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur uppgifter ska lämnas. Vi vet ännu inte vilken myndighet regeringen enligt bemyndigande kommer att utse för att meddela dessa föreskrifter. Advokatsamfundet är kritisk till att de myndigheter som ska motta informationen från e-legitimationsföretagen, om så blir fallet, är de som ska reglera hur detta utlämnande ska gå till, eftersom dessa myndigheter själva har ett intresse i saken. I stället bör det i lag regleras hur ett utlämnande ska gå till. När det bestäms hur det elektroniska utlämnandet ska gå till är det viktigt – särskilt då det handlar om känsliga personuppgifter, liksom uppgifter om lagöverträdelser och lokaliseringsuppgifter – att reglerna om säkerhet i artikel 32 i dataskyddsförordningen beaktas, till exempel bör ställas krav på kryptering, flerfaktorsautentisering och snäv behörighetsstyrning när dessa uppgifter skickas från e-legitimationsföretagen till de brottsbekämpande myndigheterna och när de hanteras av personer som ska fullgöra dessa uppgifter. Det bör också ställas krav på säkerheten i de system som ska användas för denna kommunikation. Enligt Advokatsamfundet bör dessa frågeställningar utredas närmare inom ramen för den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

I övrigt finns inget att erinra mot förslagen.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander